

Амос пыгамбериң китабы

Гириш

Амос пыгамбер Худайдан ылхам алан пыгамберлерин биридир. Мұқаддес Язғыларда шейле ылхамларың жикме-жик беяны илкинжи гезек хут шу китапда душ гелійәр.

Амос пыгамбер аслы боюнча Яхуда шәхеринден болса-да, ол Ысрайыл патышалығының демиргазық чәклеринде яшаян адамлар барада пыгамберлик эдиппидир. Ол бу пыгамберликлери такмынан б. э. өң VIII асырда айдыпдыр. Шол дәвүрде юрдун абаданчылығы пажарлап өсүпдир, халк Худая сежде эдип, парахат яшапдыр. Эмма Амос бу абаданчылығың ве боле-

линлигиң дине байлар үчиндигини ғөрійәр. Ол юртта адалатсызылығың артядығыны ве гарып-пукараларың эзиліләндигини ғөрійәр. Худая эдилійән сежделер пәк йүрекден эдилмәндир, парахаттық болса ғөзे ғөрүнійән салттым ялы болупдыр. Шонун үчин-де, Амос Худайың юрды жәзалаңдыржақдығы барада батыргайлық билен пыгамберлик эдійәр. Ол адалаттылығы «деря кимин жоштурмага» (5:24) чагырьяр. Амос пыгамбер: «Белки шонда Реб Хөкмуронан Худай Юсубың аман галанларына мерхемет эдер» (5:15) – дийип умыт эдійәр.

Мазмұны

Ысрайылың төверегиндәки юртларың хөкүм эдилмеги	1:1–2:5
Ысрайылың хөкүм эдилмеги	2:6–6:14
Бәш ғөрнүш	7:1–9:15

1-нжи бап

¹Тековалы чопанларың бири болан Амосың сөзлери. Ысрайыл хакындағы бу сөзлер Амоса ертитремеден икى йыл өң ғөрнүш аркалы аян болупды. Шол гүнлерде Яхудада Узыя патыша, Ысрайылда Еховашың оғлы Яробрам патыша хөкүм сүрйәрди.

² Амос шейле дийиди:

«Реб Сиондан награ чекійәр,

Иерусалимден сесини
эшилтирийәр.

Чопанларың өри мейданлары
соляр,
Кармел дагының башы гураяр».

Ысрайылың төверегиндәки юртлар хөкүм эдилійәр

³ Реб шейле дийийәр:
«Мен дамаскылары гүнә
үстүнене гүнә

эдендиклери үчин жезасыз
галдырмарын.
Чүнки демир дишли дөвеклерде
гилгат халкыны еңчидилер олар.
⁴ Мұна ғөрә Хазайылың көшгүне
от ягдырарын,
от Бенхададың^a галаларыны
яқып күл эдер.
⁵ Дамасың дервездесиниң
күлтлерини дөверин,
Авен^b жүлгесиниң
хөкүмдарыны,
Бейтеденде^c эли ша хасалы
хөкүмдары ёк эдерин.
Сирия халкы Кир юрдұна
есир эдип әқидилер.
Мұны Реб айданыр.

⁶ Реб шейле диййәр:
«Мен газалылары гүнә үстүнене
гүнә
эдендиклери үчин жезасыз
галдырмарын.
Олар тутуш жемагаты
эдомлыларың
элине бермек үчин есир эдип
әқитдилер.
⁷ Мұна ғөрә Газа диварына от
ягдырарын,
от онуң галаларыны яқып күл
эдер.
⁸ Ёк эдерин Ашдодың илатыны,
Ашкелонда эли ша хасалы
хөкүмдары.
Голумы Экроның гаршысына
өөрерин,
хеләк эдерин пишиштилерин
аман галаныны».
Мұны Хөкмүрован Реб айданыр.

⁹ Реб шейле диййәр:
«Мен сурлулары гүнә үстүнене
гүнә
эдендиклери үчин жезасыз
галдырмарын.
Чүнки олар дөганлық әхтини
унудып,
тутуш жемагаты Эдома гул
эдип саттылар.
¹⁰ Мұна ғөрә Сур диварына от
ягдырарын,
от онуң галаларыны яқып күл
эдер».
¹¹ Реб шейле диййәр:
«Мен эдомлылары гүнә
үстүнене гүнә
эдендиклери үчин жезасыз
галдырмарын.
Чүнки дөганларыны гылышты
ковалап,
рехим-шепагат этмедилер,
чәксиз гахарыны дөкдүлер,
газап атына бакы атландылар.
¹² Шу себәпден Теймана от
ягдырарын,
от Босраның галаларыны
яқып күл эдер».
¹³ Реб шейле диййәр:
«Мен аммонлары гүнә үстүнене
гүнә
эдендиклери үчин жезасыз
галдырмарын.
Чүнки олар өз чәклерини
гицелтмек үчин
Гилгадың гөврели
аялларының гарныны
ярдылар.

^a 1:4 *Хазайыл... Бенхадат* – серет: 2Пат 13:22-25.

^b 1:5 *Авен* – бу сөз пислик ери диймеги аңладяр.

^c 1:5 *Бейтеден* – бу сөз леззет өйи диймеги аңладяр.

¹⁴ Сөвеш гүнүндэки галмагалдан яна,
харасат гүнүндэки түвелей ичинде

Рабаның диварына от саларын, от галаларыны якып күл эдер.

¹⁵ Эмелдарлары билен бирликде аммон шасы сүргүн эдилер». Муны Реб айдяныр.

ата-бабаларының ялан худайларың ызына эериши ялы инди булар-да олар билен аздылар.

⁵ Шу себәпден Яхуда от ягдырарын, от Иерусалимий галаларыны якып күл эдер».

2-нжи бап

¹ Реб шейле диййэр:

«Мен Мовабы гүнә үстүнө гүнә эдендиги үчин жезасыз галдырмарын.

Чүнки ол Эдом шасының сүңкүни якып күле өвүрди.

² Шу себәпден Моваба от ягдырарын, от Кериёдын галаларыны якып күл эдер. Гыгырышмакдан ве сурнай сеслеринден яна, Мовап халкы сөвеш гыкылыгының ичинде өлер.

³ Арапарындақы хөкүмдарыны ёк эдерин, онун билен биле өхли эмелдарларыны өлдүрерин». Муны Реб айдяныр.

Яхуда хөкүм эдилйэр

⁴ Реб шейле диййэр:

«Мен Яхуданы гүнә үстүнө гүнә эдендиги үчин жезасыз галдырмарын.

Чүнки Реббин кануныны рет этдилер,

Онуң парзларыны тутмадылар,

ЫСРАЙЫЛ ХӨКҮМ ЭДИЛЙЭР

⁶ Реб шейле диййэр:

«Мен Ысрайылы гүнә үстүнө гүнә эдендиги үчин жезасыз галдырмарын.

Чүнки олар дөгручылы күмше, мәтәжи бир жұбут чарыга сатяялар.

⁷ Пукараларың башыны топрак астында депгиләп, эзиленлери ёлдан итекләп айырьлар.

Оглы-да, атасы-да бир аялынка гидип,

муқаддес адымы харлаялар.

⁸ Хер гурбанлық сыпасының янында гирев алнан эшиклери язып отуряялар.

Өзлериңиң Худайының ейүнде жериме пула алнан шерабы ичійәрлер.

⁹ Мен болса Ысрайылың

өңүнден аморлары ёк этдим.

Бойлары кедр ағажы дей узын, дуб ағажы кимин гүйчли болса-да,

оларың ёқардан мивесини,

- ашақдан көкүни гырдым.
- ¹⁰ Шейле-де амор юрдуны
эзелемегиңиз үчин,
Мен сизи Мұсурден
чыкардым,
чөлде кырк Ыыллап ёл
гөркездим.
- ¹¹ Огулларыңыздан пыгамбер
чыкардым,
яш йигитлериңизи назыр^a
белледим.
Эй, ысрайыл халкы,
хакыкатдан-да, бу шейле
дәлмидир?!»
Муны Мен-Реб айдяндырын.
- ¹² «Эмма назыр болана шерап
ичирдиңиз,
пыгамберлере „Пыгамберлик
этмәң!“
дийип буйрук бердиңиз.
- ¹³ Шонун үчин десседен йүкли
араба
топрагы нәхили оврадян
болса,
Мен-де сизи дуран ериңизде
әдил шонун ялы
мынжырадарын.
- ¹⁴ Йұвруқ адам гачып билmez,
гүйчли гүйч гөркезип билmez,
батыр-да жаңыны халас әдип
билmez.
- ¹⁵ Яйчи орнунда берк дуруп
билmez,
йұвруқ аяклы гачып гутулып
билmez,
атлы-да жаңыны халас әдип
билmez.
- ¹⁶ Батырларың ин батыры-да

ол гүн ялаңач гачып гидер». Муны Реб айдяндыр.

3-нжи бап

ЫСРАЙЫЛЫҢ ГҮНӘСИ ВЕ ЖЕЗАСЫ

- ¹ Эй, ысрайыл халкы, Реббин
сизе, Мұсурден чыкаран
ковумыңыза гаршы айдан
бу сөзүне гулак гоюң:
- ² «Ер йүзүндәки әхли халкларың
арасындан
Мен диңе сизи сайдадым.
Шу себәпли әхли этмишиңиз
үчин,
Мен сизи жезаландырарын.
- ³ Хей, беллешмезден ики адам
били ёла дүшерми?
- ⁴ Авы оңмадық шир жәннелде
арлармы нәме?
Хич зат авламадық арслан
сүренинде хырлармы нәме?
- ⁵ Ерде дузак гурулмаса,
гүш дузага дүшерми?
Ичине бир зат дүшмесе,
ерден гапан гөчерми?
- ⁶ Шәхерде сурнай чалнар-да,
халқда горкы болмазмы?
Реббин Өзи индермесе,
шәхере бела гелерми?
- ⁷ Хакыкатдан-да Хөкмүрован
Реб
сырыны гуллары
пыгамберлере
аян этмезден хич зат этmez.
- ⁸ Арслан арлар-да,
ким горкмаз?
Хөкмүрован Реб сөзләр-де,
ким пыгамберлик этmez?»

^a 2:11 Назыр – өзүни Худая багышлан адамларың сачына пәки дегирмезлик нышаны. Сөзлүге серет.

⁹ Ашdot ве Мусүр галаларына шуны жар эдин:

«Самарияның дагларына йығнаның.

Шәхериң ичиндәки башагайлығы, онун арасындаки зулумы герүң».

¹⁰ «Галаларында зорлук билен талан олжаларыны топлаярлар, дөргө иш этмеги хич билмейәрлер.

Муны Реб айдяңдыр.

¹¹ Шонун үчин душман юрдуңызы габава салар сизи гүйч-куватдан дүшүрип, галаларыңызы талаңчылыға берер».

Муны Хөкмүрован Реб айдяңдыр.
¹² Реб шейле диййәр: «Бир чопаның арсланың ағзындакы гойнуң диңе тойнакларыны я-да гулагының бир бөлегини халас эдип билши ялы, Самарияда яшаян ысрайыл халкы-да шейле халас эдилер. Онда диңе дөвүк-енҗик өй гошларындан башга хич зат галмаз».

¹³ Эшидин ве Якуп несиllerине гүвәлик эдин, Гурдатыгүйчили Худай – Хөкмүрован Реб шейле диййәр:

¹⁴ «Этмиши үчин Ысрайлышы жезаландыран гүнүм, Бейтелиң турбанлық сыйпаларыны-да ёк эдерин. Гурбанлық сыйпаларың шахлары кесилип ере гачар.

¹⁵ Мен гышкы хем язкы көшклери юмаррын, пил сүнкүнден хашамланан жайлары ёк эдерин, бейик жайларың соңуна чыкарын».

Муны Реб айдяңдыр.

4-нжи бап

¹ Эй, Самария дагындакы Башаның мал хелейлери!

Сиз пукаралара сүтем эдип, мәтәчлери эййәнлөр, әрлерицизе: «Ичмәгә бир зат гетир» диййәнлөр!

Бу сөзлере гулак салын.

² Хөкмүрован Реб Өз

муқаддеслигинден ант ичди:
 «Сизиз ченеклер билен, ин соңкыңызың хем балык гарбаклары билен тутулжак гүнүңиз хөкмән этип гелер.

³ Хер бириңиз гаршыңыздакы дивар гәдикден чыкарылып, Хермона ташланарсыңыз».

Муны Реб айдяңдыр.

Ысрайлыштың ёлундан дәнмеңейәр

⁴ Барың, Бейтеле гидип, гүнә эдин, Гилгала гидип, языгыңызы артдырың, хер гүн эртирине гурбанлыкларыңызы, хер үч гүндөн газанжыңызың ондан бирини гетириң.

⁵ Хамырмаялы чөрекден шүкүр садакасыны хөдүрлән, мейлетин садакаларыңызы жар эдип мәлим эдин,

шейле этмекден сен леззет
алян-а, эй, ысрайыл халкы!
Муны Хөкмурган Реб айдяндыр.

⁶ Эхли шәхерлерицизде
ачлықдан дишицизин
кирини сордурдым,
тутуш юрдуңызы нана зар
этдим,
эмма шонда-да сиз Маңа
тарап доланмадыңыз.
Муны Реб айдяндыр.

⁷ Хасыл йыгнамага үч ай
галанда,
сизден яғмыры гысгандым,
Мен бир шәхере яғыш яғдырып,
башга бирине яғдырмадым.
Бир экин мейданы ыгалдан
гандырдым,
бейлеки бирини болса
ыгалсыз гуратдым.
⁸ Ағыз сувы үчин шәхерден-
шәхере энтедициз,
эмма сувдан ганып
ичмедициз,
шонда-да сиз Маңа тарап
доланмадыңыз.
Муны Реб айдяндыр.

⁹ Мен сизи эпгекдир хен билен
бүрәп өртдүм,
багларыңызы ве
үзүмликлеринизи вейран
этдим,
инжирдир зейтун ағачларыңызы
чекиртгелер ювутды,
эмма шонда-да сиз Маңа
тарап доланмадыңыз.
Муны Реб айдяндыр.

¹⁰ Мұсурдәки ялы араныза мерги
ибердим,

яш йигитлерицизи гылычдан
гечирдим,
атларыңызы душманларыңыза
бердим.
Бурнуңызы дүшелгәңизин
порсы ысындан долдурдым,
эмма шонда-да сиз Маңа
тарап доланмадыңыз.
Муны Реб айдяндыр.

¹¹ Мен Содом билен Гомораны
юмрушым ялы,
араңыздаки көп шәхерлери-де
йықып юмурдым.
Сиз отдан чыкарылан кесинди
мысалы болдуңыз,
эмма шонда-да Маңа тарап
доланмадыңыз.
Муны Реб айдяндыр.

¹² Шонун үчин хем, эй, Ысрайыл,
саңа шейле эдерин.
Саңа шуны этжекдигим үчин,
Худайыны гарышламага
тайярлан, эй, Ысрайыл!

¹³ Чүнки даглара шекил берен,
ели ярадып,
Өз пикирлерини ынсанлара
аян эден,
даң шапагыны гарашылыға
өврен,
дүйнәниң белент ерлерине
аяк басан Олдур,
Онун ады Реб Хөкмурган
Худайдыр!

5-нжи бап

Тоба этмәге чагырыши

¹ Эй, ысрайыл халкы, сен
хақдакы айтжак
бу ағы сөзүме гулак ас.

- ² ЫСрайыл гызы йыкылды,
инди ол хич хачан галмаз,
өз топрагында сүйнүп ятыр,
хич ким оңа ярдам берmez.
- ³ Шонун үчин Хөкмурowan Реб
шайле диййэр:
«Бир шәхерден ЫСрайыл үчин
сөвеше чыкан
мүн адамдан йүз адам аман
галар,
бейлеки биринден дине
йүзден онусы аман галар».
- ⁴ Реб ысрайыл халкына шайле
диййэр:
«Мени агтарың, шонда
яшарсыңыз!
- ⁵ Эмма Мени Бейтелден агтарман,
Гилгала гирмән,
Беершеба гечмән,
чүнки Гилгал хөкман сургүн
эдилер^a,
Бейтел хем хич зат болуп
галар».
- ⁶ Ребби агтарың, шонда
яшарсыңыз,
ёгсам Ол Юсуп неслине
гаршы от кимин ловлар,
Бейтелде янгыны сөндүрмәге
хич ким тапылмаз.
- ⁷ Адалаты ажылыга өвренлөр!
Догручыллыгы ере чаланлар!
- ⁸ Улкер, Орион йылдызларыны
ярадан,
түм гаранкылыгы даң сәхере
өврен,
гүндизи гижә өврен,
дениз сувларыны чагырып,
олары ер йүзүне дөкен Олдур.
Онуң ады Ребдир.
- ⁹ Ол гүйчлүлери шол бада хеләк
эдер,
- галаларыны-да вейран эдер.
¹⁰ Олар казытеде паш эдйәни
йигренийэрлер,
хакыкаты сөзлейәни
эсгермезлик эдйэрлер.
- ¹¹ Гарыбың элинден бугдай хем
саман хакыны
зорлук билен аланаңыз үчин,
дашдан ёнулан жайлар
гурсаңыз-да,
сиз оларда яшамарсыңыз,
гөзөл үзүм багларыны
отуртсаныз-да,
оларың шерабыны
ичмерсициз.
- ¹² Чүнки Мен этмишицизиң
көпдүгини,
гүнәлерицизиң чөкдердигини
билийэрин.
Догручыла эзъет берип, пара
алярсыңыз,
казытеде мәтәжи бош
гайтарярсыңыз.
- ¹³ Шонун үчин акыллы ынсан
шайле пурсатда үмсүм болар,
чүнки бу бир эрбет замандыр.
- ¹⁴ Яманлыгы дәл-де, ягышлыгы
агтарың,
шонда сиз яшарсыңыз.
Эдил сизиң өз айдышыңыз ялы
Реб Хөкмурowan Худай сизиң
билен болар.
- ¹⁵ Яманлыгы йигренип,
ягышлыгы сөйүн,
казытеде адалаты беркарап
эдин.
Белки шонда Реб Хөкмурowan
Худай
Юсубың аман галанларына
мерхемет эдер.

^a 5:5 Еврейче Гилгал ве сургүн эдилер диен сөзлериң айдылышы мензешдир.

- ¹⁶ Хөкмүрован Худай –
Хөкмүрован Реб шейле
диййэр:
«Бүтин мейданчаларда дады-
перят эдерлер,
көчелерде „Вай, вай гүнүмизе!“[“]
дийшерлер.
Чагырларлар дайханы матам
тутмага,
ясчылары – яс айдымыны
айтмага.
- ¹⁷ Тутуш үзүм багларыңызда
перят эдерлер,
чүнки сизин араңыздан Мен
гечерин».
Муны Реб айдяндыр.

Реббиң ғуни

- ¹⁸ Дат гүнүцизе, Реббин гүнүни
күйсейәнлөр!
Нәмә үчин сиз Реббиң гүнүне
зарсыңыз?
Ол гүн айдыңлық дәл-де,
гараңкылықдыр.
- ¹⁹ Ол гүн бир кишиниң арсландан
гачып,
ая душ гелши киминдир.
Өйүне гелип, элини дивара
сейәнде,
оны йыланың чакышы
киминдир.
- ²⁰ Реббиң гүни ягтылық дәл-де,
гараңкылық дәлмидир?
Ол хич бир ышыксыз түм
гараңкылық дәлмидир?
- ²¹ Мен байрамларыңызы
йигренийәрин, әсгермеййәрин,
мукаадес
йығнанышыкларыңызы
асла халамаярын.

- ²² Хатда якма гурбанлыгыңыздыр
галла садакаңызы хөдүр
этсениз-де,
Мен олары кабул этмерин.
Семиз малларыңыздан
саламатлық
гурбанлыгыңызы берсениз-
де,
Мен олара бакмарын.
- ²³ Янымдан нагмаларың овазыны
айрың!
Мен арфаларыңызың сазыны
диңлемерин.
- ²⁴ Гой, адаплатлық деря кимин
жошсун,
догручыллық бакы чешме
ялы аксын.

- ²⁵ Эй, ысрайыл халкы, Мана
чөлде кырк йыллап
гурбанлықлар ве садакалар
хөдүрледицизми?
- ²⁶ Сиз патышаңыз Сакуды ве
йылдыз худайыңыз Кионы –
өзүңиз үчин ясан бутларыңызы
гөтерип гездициз.
- ²⁷ Мунун үчин сизи Дамаскың
аңырсына сүргүн эдерин.
Муны Реб айдяндыр.
Онуң ады Хөкмүрован
Худайдыр.

6-нұжы бап

Ысрайыл вейран эдилләр

- ¹ Дат гүнүцизе, эй, Сионда ^a
асуда яшаянлар,
Самария дагында ховпсуз
отуранлар,

^a 6:1 Сион – бу Иерусалим шәхериниң бейлеки ады. Сөзлүгө серет.

- ысрайыл халкының йүз
тутмага барын
иң бейик миллетиң мешхур
адамлары!
- ² Калне шәхерине гечип гөрүнч,
ол ерден бейик Хамада гидиң.
Онсоң пилиштилдерин Гат
шәхерине барың,
олар ики патышалыгыныздан
говумыка?
- Тутян мейданлары
сизиңкіден гиңмікә?
- ³ Эй, сиз бела гүнүни узак
сайып,
зорлук тагтыны
яқынлашдыранлар!
- ⁴ Халыңыза вай, эй, пил
сүңкүндөн хашамланан
чарпаяда ятанлар,
дүшеклеринин үстүнде
меймирәнлер,
сүрүден сайлама гузулары,
бага бакылан гөлелери
ийәнлер!
- ⁵ Өзлери니 Давут ялы сайып,
саз гуралларыны ойлап
тапяңлар,
арфаның овазына айдым
айдаңлар,
- ⁶ шакәседен шерап ичйәнлер,
үстлерине иң оңат атыр
сепйәнлер,
Юсубың вейранчылыгына яс
тутмаяңлар,
халыңыза вай!
- ⁷ Мунун үчин олар илкинжи
болуп есир эдип әкидилер,
курсаде гайшаряңларың
мейлиси тамамланар.

- ⁸ Хөкмүрован Реб Өзүндөн ант
ичип, шейле дийәрә:
«Якубың гедемлигини нежис
сайярын,
онуң галаларыны йигренейрін,
ичиндәки әхли зады билен
біле
шәхери душман элине
берерин».
- Мұны Хөкмүрован Бейик Худай
айдяңдыр.
- ⁹ Бир ейде он адам галан болса, олар
да өлер. ¹⁰ Оларың бириңін гарында-
шы өз көмекчисі билен хоссарының
жеседини ейден дашары чыкарып як-
мак үчин гелер. Ол көмекчисінден:
«Башга-да жесет бармы?» дийип со-
ранда, «Ёк» дийип жоғап берер. Он-
соң гарындаши: «Сем бол! Реббиң
ады ағзалмасын» диер.
- ¹¹ Ине, Реб шейле буюряр:
«Улы жайлар тоза,
кичи жайлар күле дөнсүн.
- ¹² Атлар гаяның үстүнде
чапармы?
Өкүзлер билен ол ерде ер
сүрлерми?
- Эмма сиз адалаты зәхере,
догрулық мивесини ажылыга
өвүрдиниз.
- ¹³ Сиз Лодебарда ^a пуч зада
шатланып: „Карнайымы ^b
өз гүйжүмиз билен
басып алмадыкмы нәмे?“
дийәрсінiz.
- ¹⁴ Шонун үчин, эй, ысрайыл
халкы,
саңа гаршы бир миллети аяга
галдырыжак.

^a 6:13 *Лодебар* – еврейче бу ат хич зат диймеги аңладајр.

^b 6:13 *Карнайым* – бу сөз ики шах диймеги аңладајр. Шах гүйжүң нышаныдыр.

Олар Лебохаматдан
Араба дүзлүгине ченли сени
эзерлер».
Муны Реб Хөкмуреван Худай
айдындыр.

7-нжи бап

Чекиртгелер, от ве шугул гурулыштындағы гөрнүшілер

¹Ине, Хөкмуреван Реб маңа шуны ғөркезди: патышаның пайына дүшен бүгдай орлуп болнандан сон, икинжи экилен экин гөгерип башлан вагтында, Реб чекиртге сүрүлерини чоздурды. ²Чекиртгелер юрдуң әхли гөгерен задыны ийип гутаранда, мен шейле дийдим:

«Я Хөкмуреван Реб, ялбарярын,
Өз халкыны багышла!

Якубың несли муна ненен
чыдасын?!

Ол бир кичи халқдыр!»

³Онсоң Реб муна гайтмышым
этди.

Реб: «Бейле зат болмаз!» дийди.

⁴Ине, Хөкмуреван Реб маңа шуны ғөркезди: Хөкмуреван Реб халкыны жәзаландырмак үчин алавлы оды чагырды. От дүйпсүз чун сувлары якып яндырды, соңра экин мейданыны яндырмага башлады. ⁵Онсоң мен шейле дийдим:

«Я Хөкмуреван Реб, ялбарярын,
саклан!

Якубың несли муна ненен
чыдасын?!

Ол бир кичи халқдыр!»

⁶Реб муна-да гайтмышым этди.
Хөкмуреван Реб: «Бу-да
болмаз!» дийди.

⁷Башга бир ғөрнүшаркалы Реб маңа шуны ғөркезди: ине, Реб шугул гуралы

билен гурлан дим-дик диварың янында дурды, элинде болса шугул барды. ⁸Онсоң Реб менден: «Амос, сен нәмә гөрйәрсүн?» дийип сорады. Мен: «Бир шугул гөрйәрин» дийип жоғап бердим. Онсоң Реб шейле дийди:

«Ине, халкым Ісрайылың
ортасында-да,
Мен бир шугул гуралыны
гойярын.

Мундан бейләк олары
багышламарын.

⁹Ісхагың бутлара сеждегәхлери
вейран эдилер,
Ісрайылың мукаддес өйлери
хараба өврүлер,
Яробгам ковумына гаршы
гылычлы аяга галарын».

Амос билен Амазя

¹⁰Онсоң Бейтелдәки Амазя руханы Ісрайылың патышасы Яробгама шейле хабар ёллады: «Амос ысрайыл халкының арасында саңа гаршы дилдүвшүк гурады. Юрт онуң мунча сөзлерини ғөтерип билмез. ¹¹Амос шейле дийди:

„Яробгам гылычдан өлер,
Ісрайыл халкы өз юрдундан
есир эдип әкидилип
чыкарылар“.

¹²Онсоң Амазя Амоса шейле дийди: «Эй, ғөргүр! Бар, Яхуда юрдұна гит-де, чөрек пулұны шол ерде газан. Шол ерде пығамберлик эт. ¹³Эмма инди гайдып Бейтельде пығамберлик этме, чүнки бу патышаның мукаддес өйи ве патышалығың ыбадатханасыдыр». ¹⁴Онсоң Амос Амазя шейле жоғап берди: «Мен пығамбер хем дәл, пығамберлер топарындан хем дәл. Мен йөне бир чопан хем инжир ағачларына ғозегчилик әдйән. ¹⁵Эм-

ма Реб мени сүринин ызындан алдыда, маңа: „Бар, гит-де, Мениң халкым Ысрайыла пыгамберлик эт“ дийди.

¹⁶ Инди болса Ребин қөзүне гулак гой.

Сен маңа: „Ысрайылын гаршысына пыгамберлик этме, Ысхагың ковумына гаршы вагыз этме“ диййэрсин.

¹⁷ Шонун үчин Реб шейле диййэр: „Аялың шәхерде лолучылық эдер, огул-ғыздарың гылычдан гечирилер, елчег йұпі билен ериң пайланылар, езүңем харам юртда өлсерсиң, ысрайыл халкы өз юрдундан есир эдилип әқидилер“.

8-нжи бап

Бир себет миве

¹Хөкмүрован Реб маңа шуны гөркезди: бир себет инжир мивеси барды. ²Ол менден: «Амос, сен нәме гөрйэрсің?» дийип сорады. Мен: «Бир себет етишен мивәни гөрйәрин» дийип жоғап бердим. Онсоң Реб маңа шейле дийди: «Мениң халкым Ысрайылың соңы етип гелди. Мундан бейләк олары багышламарын. ³Шол ғұн көшк айдымлары ахы-нала өврүлер.

Әхли ер ташланан жесетлерден доллар.

Үмсүм болун!»

Муны Хөкмүрован Реб айдяндыр.

⁴ Эшидин муны, мәтәчелери депгиләп әзйәнлөр, юрдун гарыпларыны хеләк әдйәнлөр!

⁵ Сиз диерсиңиз: «Тәзе Ай байрамы гечседи, галламызы сатарыс;

Сабат ғұни басым өтседи, бугдаймызы базара чыкарапыс. Өлчеги кичелдип, баҳаны улалдып, галл терези билен адамлары алдарыс.

⁶ Бугдай ерине онуң кепегини сатып, гарыплары күмше, мәтәжи бир жұбұт чарыга сатын аларыс».

⁷ Якуп халкының гуванжы болан Реб шейле ант ичди: «Мен оларың эден ишлеринин хич бирини асла унұтмарын.

⁸ Бу ишлер үчин ер сарсмаҗакмы? Ерде яшаян хер кес яс тутмаҗакмы?

Бүтін ер йұзи Нил дерясы кимин толқун атар, Мұсұрдәки Нил дерясы дей беленде галып песе душер».

⁹ Хөкмүрован Реб шейле диййэр: «Шол ғұн шейле болар: Гүнортан өткізу гүни батырарын, гүндиз ер йұзұни гаранкы әдерин.

¹⁰ Мен сизин байрамыңызы яса, айдымларыңызы ахы-нала өврерин.

Хер биле жул гушагыны гушадарын, хер башың сачыны сырдырарын.

Шол ғұни ялңыз оглуң яс ғұни кимин әдерин,

онуң соңуны ажылық билен
гуттарарын».

- ¹¹ Хөкмүрован Реб ене-де шейле
диййэр:
«Шейле гүнлөр гелер,
Мен юрда ачлық иберерин.
Эмма бу чөрек билен сувун
гыттығы дәл-де,
Реббиң сөзлерини эшитмек
куйсеги болар.
- ¹² Реббиң сөзүни агтарып,
ынсанлар деңизден-деңзе,
демиргазықдан гүндогара
энтәрлер.
Олар ол ерден бу ере
ылгашарлар,
эмма оны тапып билмезлер.

- ¹³ Шол гүн гөзел гызлар ве яш
йигитлер
тешнеликден хушуны
йитирерлер».
- ¹⁴ Самарияның гүнәсіндөн ант
ичип:
«Эй, Дан! Сениң худайындан
ант ичйән,
Беершебаның тутын ёлундан
ант ичйән!» диййәнлер
йықыларлар ве хич хачан
ерлерinden галмазлар.

9-нұңыз бап

Реббиң Ысрайыла хөкүми

¹ Мен гурбанлық сыпасының янын-
да Реббиң дураныны гөрдүм. Реб шей-
ле бүйрук берди:
«Йыбадатхана соөлери
сарсянча,
сүтүнлерин башына ур,
олары әхли ынсаның
депесинден индер.

Дири галанларыны гылышдан
гечириерин,
хич бири гачып-да, гутулып-
да билмез.

- ² Газып өлүлөр дүнийесине
гирселер-де,
элими узадып, олары ондан
чыкаарын.

Олар гөге чыксалар-да,
ол ерден ашак дүшүрерин.

³ Кармел дагының депесинде
гизленсeler-де,
ол ерден Мен олары ызарлап
тапарын.

Хузурымдан деңзин дүйбүнде
гизленсeler-де,
деңиз йыланына бүйрук
берерин, йылан-да олары
чакар.

⁴ Душманларының өнүне дүшүп,
есирлиге гитсeler-де,
ол ерде гылыша бүйрук
берерин; ол-да олары
өлдүрер.

Мен олардан назарымы
айырмасын,
эмма ягшылық үчин дәл-де,
яманлық үчин шейдерин».

⁵ Гудратыгүйчи—Хөкмүрован Реб
элини ере дегирийэр ве ер
сарсяр,
ерде яшаян хер кес яс тутяр.

Бүтин ер йүзи Нил кимин
толкун атаяр,
Мұсүриң Нил дерясы дей ене
песе дүшийэр.

⁶ Ёкапкы отагыны гөкде бина
эдйән,
гүммезини ериң ёкасында
гурян,
деңзин сувларыны бир ере
йыгнап,

сувлары ер йүзүне дөкйән
Олдур.
Онун ады Ребдир.

⁷⁻⁸ Реб шейле диййәр: «Эй,
ысрайыл халкы,
сен Менин үчин эфиопия
халкы билен дең дәлмисиң?
Ысрайыллары Мұсүрден,
пишиштлері Каптордан,
сириялылары Кирден
чыкаран Мен дәлми нәме?
Хөкмурыван Реббиң
назары сизиң гүнәли
шалыгыңыздадыр,
Мен-Реб оны ер йүзүндөн
сүпүрип ташларын,
эмма Якубың ковумыны
бүтінлей ёк этмерин».
Муны Реб айдяңдыр.

⁹ Ине, Мен буйрук берерин,
әхли миллетлеринң арасында
ысрайыл халкыны
бүгдай элән ялы эдип, элекден
гечириерин,
шонда екеже даш-да элекден
гечмез.
¹⁰ «Бела бизе гелmez я-да душмаз»
диййән,
халкымың әхли гүнәлилери
гылычдан өлерлер.

Ысрайыл патышалығы гайтадан дикелдилійәр

¹¹ Шол гүн Мен Давудың
йықылан чадырыны
дикелдерин,

бөвсүлен бөвүрлерини
бежерерин,
вейран болан ерлерини
онарып,
гадым дөвүрдәки ялы эдерин.
¹² Шейдип, ысрайыл халкы
Эдомың аман галанларына,
Маңа дегишли болан әхли
миллетлере эелик эдер.
Муны шу иши битирйән
Худайыңыз Реб айдяңдыр.

¹³⁻¹⁵ Ине, шейле гүнлер гелер –
Хөкмурыван Реб диййәр,
ер сүрйән орак оряның
зыяндан етер,
үзүм сыйкан экиш дөврүне
ченли ишини гутармаз,
ширин шерап даглардан
дамар,
бүтин депелерден-де жошуп
акар.
Халқым Ысрайыла өңки
абаданчылығыны
гайтарарын,
юмрулан шәхерлери дикелдип,
оларда месген тутарлар,
үзүм бағларыны отурдып,
оларың шерабыны ичерлер,
баг-бакжалар экип, оларың
мивесини иерлер.
Мен олары өз топрагында
отурдарын,
Мениң өзлериине берен
топрагымдан
инди олар хич хачан
чыкарылмаз.
Муны Худайыңыз Реб айдяңдыр.

